

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Iulia Sîrcu
Ion Druță, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Maria Diftirencu, prin intermediul avocatului Radu-Ștefan Patrașcu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Maria Diftirencu împotriva lui Mihail Bîrsa cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel înaintate cu acordarea unui termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat și apelului motivat

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2016, Maria Diftirencu s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Bîrsa cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 09 noiembrie 2017 s-a respins integral cererea de chemare în judecată înaintată de Maria Diftirencu împotriva lui Mihail Bîrsa cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 15 noiembrie 2017 Maria Diftirencu, prin intermediul avocatului Radu-Ștefan Patrașcu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 09 noiembrie 2017, solicitând instanței admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2017 nu s-a dat curs apelului depus Maria Diftirencu, fiind acordat apelantei termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 5 907 lei și a apelului motivat până la 28 februarie 2018, ora 11:00.

În cadrul ședinței de soluționare a chestiunii de punere pe rol a cererii de apel, avocatul Radu-Ștefan Patrașcu a comunicat că nu a recepționat copia încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel, motiv pentru care a solicitat termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

La 07 martie 2018, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Radu-Ștefan Patrașcu a declarat că a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018 s-a restituit cererea de apel depusă de Maria Diftirencu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 09 noiembrie 2017, ca nemotivat și netimbrat.

La 13 martie 2018, Maria Diftirencu, prin intermediul avocatului Radu-Ștefan Patrașcu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2017, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de scutire a Mariei Diftirencu de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a indicat că, consideră neîntemeiată încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 5 907 lei și a apelului motivat până la 28 februarie 2018, ora 11:00, deoarece Maria Diftirencu nu dispune de mijloace financiare pentru a achita taxa de stat la depunerea apelului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul din 13 martie 2018, împotriva încheierii instanței de apel din 27 decembrie 2017, depus în termen, în cazul în care la materialele cauzei nu se regăsește dovada recepționării.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei, la 15 noiembrie 2017 Maria Diftirencu, prin intermediul avocatului Radu-Ștefan Patrașcu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 09 noiembrie 2017, solicitând instanței admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2017 nu s-a dat curs apelului depus de Maria Diftirencu, fiind acordat apelantei termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 5 907 lei și a apelului motivat până la 28 februarie 2018, ora 11:00.

În cadrul ședinței de soluționare a chestiunii de punere pe rol a cererii de apel, avocatul Radu-Ștefan Patrașcu a comunicat că nu a recepționat copia încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel, motiv pentru care a solicitat termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

La 07 martie 2018, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Radu-Ștefan Patrașcu a declarat că a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel din 27 decembrie 2017.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de

drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel depuse de Maria Diftirencu, prin intermediul avocatului Radu-Ștefan Patrașcu, împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Central din 09 noiembrie 2017, or, aceasta nu a prezentat dovada achitării taxei de stat la înaintarea apelului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit art. 3 alin. (1), lit. j) a Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat constituie 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

La caz, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că, instanța de apel neîntemeiat a emis încheierea din 27 decembrie 2017 prin care nu a dat curs cererii de apel, deoarece înaintând apelul nu a fost solicitată scutirea totală sau parțială de la plata taxei de stat, precum nu a fost solicitată nici amânarea sau eșalonarea achitării taxei de stat.

Or, potrivit art. 85, alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Mai mult ca atât, instanța de recurs ține să menționeze că instanța de apel, din oficiu, în lipsa unei solicitări, în acest sens, din partea apelantei nu este în drept să dispună scutirea de la plata taxei de stat.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel, în cazul în care, apelantul nu a prezentat apelul motivat, dovada de achitare a taxei de stat și nu a solicitat scutirea, amânarea sau eșalonarea achitării taxei de stat.

Pe cale de consecință, la caz se va remarca și jurisprudența constatată a Curții Europene, care a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare cu privire la protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații.

La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Totodată, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Urmare a celor relatate, instanța de recurs constată că, recurenta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, în vederea prezentării dovezii de achitare a taxei de stat sau solicitării scutirii de la plata taxei de stat la depunerea apelului, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanii, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Aceasta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic argumentele recurente, în cazul în care aceasta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, în vederea prezentării dovezii de achitare a taxei de stat sau solicitării scutirii de la plata taxei de stat la depunerea apelului.

Prin urmare, având în vedere că argumentele recursului sunt neîntemeiate, iar încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Maria Diftirencu, prin intermediul avocatului Radu-Ștefan Patrașcu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Maria Diftirencu împotriva lui Mihail Bîrsa cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Iulia Sîrcu

judecători

Ion Druță

Galina Stratulat